Adı Soyadı:	Sınıfı:	No:	Puan:

2026–2027 Eğitim–Öğretim Yılı · 7. Sınıf Sosyal Bilgiler

1. Dönem 2. Yazılı Deneme Sınavı

Yazılı Pusulası tarafından son 3 yılın MEB soruları yapay zekâ ile analiz edilerek hazırlanmıştır; **MEB sorusu değildir.** Konu dağılımı: MEB ÖDSGM 2026-2027 1. dönem konu-soru dağılım tablosu (2. Ortak Yazılı). Toplam 100 puan.

🔎 **Bu deneme nasıl hazırlandı? Son 3 yılın 19 MEB yazılı sorusu ve 2026-2027 konu-soru dağılım tablosu analiz edildi.**

Konu	Son 3 yılın MEB yazılılarında	2026-2027 tablosu (Senaryo 1·2·3·4·5·6·7)
Küresel sorunlarda Türkiye'nin rolü	0	2 · 2 · 2 · 2 · 2 · 2 · 2
Osmanlı: cihan devleti politikaları	5	2 · 2 · 2 · 2 · 2 · 2 · 2
Osmanlı: yenilikler	9	1 · 2 · 2 · 0 · 0 · 2 · 2
Küreselleşme	0	1 · 0 · 0 · 1 · 1 · 1 · 1
Millî meseleler	0	0 · 1 · 1 · 1 · 0 · 1 · 0
Fırsat eşitliği	0	0 · 0 · 1 · 0 · 1 · 0 · 0
Etkili iletişim	2	0 · 0 · 0 · 0 · 0 · 0 · 1
Osmanlı kültür ve sanatı (eski program)	3	0 · 0 · 0 · 0 · 0 · 0 · 0

Dikkat: Türkiye'nin küresel sorunlardaki rolü ve **Osmanlı'nın cihan devleti politikaları** 7 senaryonun hepsinde 2'şer soru: her senaryoda 4 soru bu iki konudan. Osmanlı yenilikleri 5 senaryoda 1-2 soru; son yılların 2. yazılılarında da en çok bu konu soruldu (9).

1 7/B sınıfı öğrencileri, sınıf gezisini planlamak için bir mesajlaşma grubu kurdu. Grupta yaşanan bazı konuşmalar aşağıda verilmiştir. **(8 puan)**

> **Kaan:** Bence müzeye gidelim.
> **Derya:** Müze çok sıkıcı, senin fikirlerin hep böyle zaten!
> **Mert:** (Kimseyi dinlemeden) Hayvanat bahçesine gidiyoruz, konu kapandı.
> **Selin:** Kaan, müzeyi neden önerdiğini anlatır mısın? Sonra herkes fikrini söylesin, oylayalım.

a) Konuşmada etkili iletişimi engelleyen iki davranışı, kimin yaptığını da belirterek yazınız.

.....

b) Selin'in davranışı grubun iletişimine nasıl bir katkı sağlar? Açıklayınız.

.....

2 Okul meclisi, okul kütüphanesini yeniden düzenleyecek. Meclis başkanı Zeynep, kütüphanenin **görme yetersizliği olan** öğrenci Ali ve **tekerlekli sandalye kullanan** öğrenci Elif dâhil bütün öğrencilerin eşit biçimde yararlanabileceği bir yer olmasını istiyor. (8 puan)

Öğrenci	Fırsat eşitliği için önerim
Ali (görme yetersizliği)	.....
Elif (tekerlekli sandalye)	.....

a) Tabloda her öğrenci için kütüphanede yapılabilecek birer düzenleme öneriniz.
b) Özel gereksinimli bireyler için fırsat eşitliği sağlanmasının topluma bir katkısını yazınız.

.....

3 Sosyal bilgiler dersinde "Millî meseleler karşısında Türk toplumu" konulu bir pano hazırlanıyor. Panoya asılan metin aşağıdadır. (10 puan)

> 15 Temmuz 2016 gecesi ülkemizde bir darbe girişimi yaşandı. Bu girişimi duyan vatandaşlar; yaşlı genç, kadın erkek demeden sokaklara ve meydanlara çıktı. Halk, millet iradesine ve demokrasiye sahip çıktı. Darbe girişimi milletin birlik içindeki direnişiyle başarısız oldu. Bu gecede hayatını kaybeden vatandaşlarımız şehit olarak anılmaktadır. Her yıl 15 Temmuz, **Demokrasi ve Millî Birlik Günü** olarak anılmaktadır.

a) Metne göre Türk toplumunun bu millî mesele karşısındaki tutumunu yazınız.

.....

b) Metinden, Türk toplumunun hangi değerlere önem verdiğine ilişkin iki çıkarım yapınız.

.....

4 Emir, bir gününü anlatan kısa bir yazı yazdı: (10 puan)

> Sabah, başka bir ülkede üretilmiş telefonumla uyandım. Kahvaltıda dedemin köyünden gelen peyniri yerken internetten dünyanın öbür ucundaki bir maçın özetini izledim. Okulda farklı ülkelerden öğrencilerle çevrim içi ortak bir proje yürüttük. Akşam annem, internetten sipariş ettiği ürünün birkaç gün içinde yurt dışından geleceğini söyledi. Dedem ise "Eskiden mahallemizde herkes aynı yerel oyunları oynardı, şimdi çocuklar hep aynı bilgisayar oyunlarını oynuyor." dedi.

a) Metinde küreselleşmenin insan hayatına etkisini gösteren iki örneği yazınız.

.....

b) Dedenin sözünden küreselleşmenin olumsuz olarak değerlendirilebilecek hangi etkisine ulaşılabilir?

.....

c) Bu olumsuz etkiyi azaltmak için bir öneri yazınız.

.....

5 Sosyal bilgiler öğretmeni, bölgesel ve küresel sorunları ve bu sorunların çözümüne katkı sağlayan çalışmaları kartlara yazdı. Her sorunu, Türkiye'nin o sorunun çözümüne katkı sağlayan çalışmasıyla eşleştiriniz. (10 puan)

1 Komşu ülkelerdeki savaştan kaçan insanlar	A Arama-kurtarma ekipleri ve yardım malzemesi gönderilmesi
2 Başka ülkelerde yaşanan büyük depremler	B Atıkların kaynağında ayrıştırılmasını yaygınlaştıran sıfır atık çalışmaları
3 Savaş nedeniyle dünyada tahıl ticaretinin durması	C Milyonlarca sığınmacıya kapılarını açarak barınma, sağlık ve eğitim imkânı sağlaması
4 Artan atık miktarı ve çevre kirliliği	D Savaşan taraflar arasında arabuluculuk yaparak tahıl taşıyan gemilere güvenli geçiş sağlanması

1 → ..... 2 → ..... 3 → ..... 4 → .....

6 Bir haber sitesinde şu haber yer alıyor: (10 puan)

> Kuraklık ve salgın hastalıkla mücadele eden bir Afrika ülkesine ülkemizden yardım eli uzandı. Gönderilen sağlık ekipleri sahra hastanesi kurdu, su kuyuları açıldı ve okul yapımına destek verildi. Ülkemiz, ihtiyaç sahiplerine yaptığı insani yardımlarla dünyada en çok insani yardım yapan ülkeler arasında yer almaktadır.

a) Haberde Türkiye'nin küresel sorunların çözümüne katkısını gösteren iki çalışmayı yazınız.

.....

b) Bu yardımların Türkiye'nin diğer ülkelerle ilişkilerine olası bir etkisini yazınız.

.....

c) Bir öğrenci olarak küresel bir soruna (ör. iklim değişikliği) çözüm için yapabileceğiniz bir katkıyı yazınız.

.....

7 Osmanlı Devleti'nin cihan devleti hâline gelmesinde uyguladığı politikalarla ilgili örnekler aşağıda verilmiştir. Her örneğin hangi politikaya ait olduğunu kutudaki kavramlardan seçerek yazınız. Her kavram bir kez kullanılacaktır. **(12 puan)**

a) Tabloyu doldurunuz.

İskân · İstimalet · Devşirme · Tımar · Fetih

Örnek	Politika
Fethedilen Balkan topraklarına Anadolu'dan Türkmen aileler yerleştirildi.	
İstanbul'un fethinden sonra halkın dinine, diline ve ibadet yerlerine dokunulmadı; halkın gönlü kazanıldı.	
Hristiyan ailelerin çocukları eğitilerek ordu ve devlet yönetiminde görevlendirildi.	
Toprakların vergi geliri devlet görevlilerine verildi; bu görevliler karşılığında asker yetiştirdi.	
Gaza ve cihat anlayışıyla sınırlar genişletildi, yeni topraklar devlete katıldı.	

b) İstimalet politikasının, fethedilen yerlerde Osmanlı yönetiminin kalıcı olmasına katkısını açıklayınız.

.....

8 Tarih kulübündeki Ahmet, Osmanlı Devleti'nin 16. yüzyıldaki ticaret politikasını araştırdı ve şu notları aldı: **(10 puan)**

- Osmanlı Devleti, Baharat Yolu ve İpek Yolu gibi önemli ticaret yollarını kontrol altına almak için çaba gösterdi.
- Akdeniz'de güçlü bir donanma kuruldu; 1538'de Preveze Deniz Savaşı kazanıldı.
- Fransa'ya ticari ayrıcalıklar (kapitülasyonlar) verildi. Bu sayede Fransız tüccarlar Osmanlı limanlarında rahatça ticaret yapabildi.

a) Osmanlı Devleti'nin ticaret yollarını kontrol etmek istemesinin iki nedenini yazınız.

.....

b) Preveze Deniz Savaşı'nın kazanılması Osmanlı Devleti'ne Akdeniz'de nasıl bir üstünlük sağlamıştır?

.....

c) Osmanlı Devleti'nin Fransa'ya ticari ayrıcalık vermesinin bir amacını yazınız.

.....

9 Osmanlı Devleti, değişen dünya dengeleri karşısında farklı alanlarda yenilikler yaptı. Sosyal bilgiler öğretmeni bu yeniliklerden bazılarını kartlara yazdı. (10 puan)

1 İbrahim Müteferrika'nın ilk Türk matbaasını kurması (Lale Devri)	**2** III. Selim'in Avrupa tarzında Nizam-ı Cedit ordusunu kurması
3 II. Mahmut döneminde Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılması	**4** Kanun-ı Esasi'nin ilan edilmesi ve Meclis-i Mebusan'ın açılması

a) Kartlardaki yenilikleri yapıldıkları alanlara göre tabloya yerleştiriniz (kart numarasını yazınız).

Askerî alan	Kültürel alan	Siyasi / yönetim alanı

b) Osmanlı Devleti'nin askerî alanda yenilik yapma ihtiyacı duymasının bir nedenini yazınız.

.....

10 Sosyal bilgiler dersinde "Osmanlı'da yenilikler: neden ve sonuçlar" konulu bir sunum hazırlayan Nisa, sunumuna şu metni ekledi: (12 puan)

> 18. yüzyılda Avrupa'da bilim ve teknik hızla gelişirken Osmanlı Devleti savaşlarda toprak kaybetmeye başladı. Bunun üzerine Avrupa'nın gelişmesinin nedenlerini öğrenmek için Paris gibi Avrupa şehirlerine geçici elçiler gönderildi. Bu dönemde kurulan matbaada sözlük, tarih, coğrafya ve harita gibi alanlarda kitaplar basıldı. İstanbul'da yangınlarla mücadele için Tulumbacı Ocağı kuruldu.

a) Metne göre Osmanlı Devleti'ni yenilik yapmaya yönelten iki nedeni yazınız.

.....

b) Matbaanın kurulmasının Osmanlı toplumuna olası iki etkisini yazınız.

.....

c) Avrupa'ya geçici elçiler gönderilmesinin amacı nedir?

.....

Cevap Anahtarı ve Kısa Çözümler

7. Sınıf Sosyal Bilgiler · 1. Dönem 2. Yazılı Deneme Sınavı

1 a) **Derya**: arkadaşını suçlayıp kırıcı konuşuyor (sen dili); **Mert**: kimseyi dinlemeden kendi kararını dayatıyor. b) Herkesi dinleyip söz hakkı verir; **saygılı ve ortak karar** alınmasını sağlar. **(8 puan)**

Etkili iletişimde karşıdakini dinlemek, ona saygı göstermek ve suçlayıcı olmamak gerekir. Derya fikre değil kişiye saldırmış, kırıcı bir dil kullanmıştır. Mert ise başkalarını dinlemeden kararı tek başına vermiştir. Selin önce Kaan'ı dinlemeyi, sonra herkesin fikrini almayı ve oylamayı önermiştir; bu davranış grupta anlaşmazlığı azaltır ve ortak karar alınmasını sağlar.

2 a) Ali: **kabartma yazılı (Braille) kitaplar, sesli kitaplar**, yer gösteren hissedilebilir yollar; Elif: **rampa**, geniş geçitler, alçak raflar ve masalar b) Örnek: Herkes eğitimden eşit yararlanır; bireyler topluma katılır, kendini gerçekleştirir. **(8 puan)**

Fırsat eşitliği, herkesin imkânlardan eşit biçimde yararlanabilmesidir. Görme yetersizliği olan bir öğrenci için kabartma yazılı ya da sesli kitaplar, tekerlekli sandalye kullanan bir öğrenci için rampa, geniş geçitler ve ulaşabileceği yükseklikte raflar düzenlenebilir. Böylece özel gereksinimli bireyler toplumsal hayata daha etkin katılır ve yeteneklerini geliştirir. (Mantıklı öneriler kabul edilir.)

3 a) Halk sokaklara çıkarak **darbe girişimine karşı durmuş**, birlik içinde **demokrasiye ve millet iradesine sahip çıkmıştır**. b) Örnek: Türk toplumu **demokrasiye**, **millî birlik ve beraberliğe**, vatan sevgisine önem verir; şehitlerini unutmaz. **(10 puan)**

Metinde vatandaşların yaş ve cinsiyet farkı gözetmeden meydanlara çıktığı ve darbe girişiminin milletin birlik içindeki direnişiyle başarısız olduğu belirtilmiştir. Bu, Türk toplumunun millî meseleler karşısında birlik olduğunu gösterir. Toplumun demokrasiye, millî iradeye, birlik ve beraberliğe önem verdiği; şehitlerini her yıl anarak vefa gösterdiği çıkarımı yapılabilir.

4 a) Örnek: Başka ülkede üretilen telefon, dünyanın öbür ucundaki maçı izlemek, farklı ülkelerden öğrencilerle ortak proje, yurt dışından internet alışverişi (ikisi) b) **Yerel kültürün ve geleneksel oyunların unutulması**, kültürlerin tek tipleşmesi c) Örnek: Okulda ve ailede yerel oyunları, gelenekleri yaşatmak. **(10 puan)**

Küreselleşme, ülkeler ve insanlar arasındaki ekonomik, kültürel ve teknolojik etkileşimin artmasıdır. Metindeki ürünlerin farklı ülkelerden gelmesi, internetle dünyadaki olaylara anında ulaşılması ve farklı ülkelerden öğrencilerle birlikte çalışılması küreselleşmenin etkileridir. Dedenin sözü, yerel kültürün zayıflayıp herkesin aynı şeyleri yapmaya başlamasını anlatır. Yerel oyun şenlikleri, kültürel etkinlikler gibi öneriler bu etkiyi azaltabilir.

5 1 → **C**, 2 → **A**, 3 → **D**, 4 → **B** **(10 puan)**

Türkiye, komşu ülkelerdeki savaşlardan kaçan milyonlarca sığınmacıya barınma, sağlık ve eğitim imkânı sunmuştur. Başka ülkelerde yaşanan depremlerde arama-kurtarma ekipleri ve yardım malzemesi göndermektedir. Savaş nedeniyle tahıl ticaretinin durması üzerine taraflar arasında arabuluculuk yapmış ve tahıl gemilerinin güvenli geçişine katkı sağlamıştır. Sıfır atık çalışmalarıyla da çevre kirliliğiyle mücadeleye katkıda bulunmaktadır.

6 a) **Sahra hastanesi** kurulması, **su kuyuları** açılması, **okul yapımına** destek (ikisi) b) Örnek: Ülkeler arasında **dostluk ve güven** artar, Türkiye'nin uluslararası saygınlığı yükselir. c) Örnek: Su ve elektriği tasarruflu kullanmak, atıkları ayrıştırmak, ağaç dikmek. **(10 puan)**

Haberde Türkiye'nin sağlık, su ve eğitim alanında yardım yaptığı belirtilmiştir: sahra hastanesi, su kuyuları ve okul yapımı. Bu tür insani yardımlar ülkeler arasında dostluğu güçlendirir ve Türkiye'nin dünyadaki saygınlığını artırır. Bireysel olarak enerji ve suyu tasarruflu kullanmak, geri dönüşüme katkı vermek gibi davranışlar küresel sorunların çözümüne katkı sağlar. (Mantıklı cevaplar kabul edilir.)

7 a) Sırasıyla: **İskân**, **İstimalet**, **Devşirme**, **Tımar**, **Fetih** b) Halkın gönlü kazanıldığı için yerli halk Osmanlı yönetimini benimsedi, **isyanlar azaldı** ve fethedilen yerlerde **kalıcılık** sağlandı. **(12 puan)**

Fethedilen yerlere Türkmen ailelerin yerleştirilmesi iskân, halkın dinine ve geleneklerine saygı gösterilerek gönlünün kazanılması istimalet politikasıdır. Hristiyan çocukların eğitilip ordu ve devlet hizmetinde kullanılması devşirme, toprak gelirinin asker yetiştirme karşılığında görevlilere verilmesi tımar sistemidir. Gaza ve cihat anlayışıyla yeni topraklar alınması fetih politikasıdır. İstimalet sayesinde halk yeni yönetime güvendi; bu da Osmanlı hâkimiyetini kalıcı kıldı.

8 a) Örnek: **Ekonomiyi güçlendirmek** (gümrük vergisi geliri), ticaretin güvenliğini sağlamak, siyasi gücünü artırmak (ikisi) b) Akdeniz'de **deniz üstünlüğü** Osmanlı'ya geçti; Akdeniz bir Türk gölü hâline geldi. c) Örnek: **Ticareti geliştirmek**, Fransa ile dostluğu güçlendirerek Avrupa'daki birliği bölmek. **(10 puan)**

Ticaret yollarını elinde tutan devlet, buradan geçen mallardan vergi alarak zenginleşir ve siyasi olarak güçlenir. Preveze Deniz Savaşı'nın kazanılmasıyla Osmanlı donanması Akdeniz'de üstünlüğü ele geçirdi. Fransa'ya verilen ticari ayrıcalıklarla Osmanlı ticareti canlandı; ayrıca Fransa ile kurulan dostluk, Avrupa devletlerinin Osmanlı'ya karşı birleşmesini zorlaştırdı.

9 a) Askerî: **2, 3**; Kültürel: **1**; Siyasi/yönetim: **4** b) Örnek: Avrupa orduları karşısında **savaşları kaybetmesi**, ordunun eski gücünü yitirmesi. **(10 puan)**

Nizam-ı Cedit ordusunun kurulması ve Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılması orduyla ilgili yeniliklerdir. Matbaanın kurulması kitap basımını sağlayan kültürel bir yeniliktir. Kanun-ı Esasi'nin ilanı ve meclisin açılması yönetim alanındaki yeniliklerdir. Osmanlı ordusu Avrupa orduları karşısında yenilgiler alınca ordunun Avrupa tarzında yeniden düzenlenmesi gerekmiştir.

10 a) **Avrupa'da bilim ve tekniğin gelişmesi**, Osmanlı'nın **savaşlarda toprak kaybetmesi** b) Örnek: Kitaplar **daha hızlı ve ucuz** çoğaltıldı, **bilginin yayılması** kolaylaştı, okuma kültürü gelişti. c) Avrupa'yı **yakından tanımak** ve gelişmesinin nedenlerini öğrenmek. **(12 puan)**

Metinde Avrupa'nın bilim ve teknikte ilerlediği, Osmanlı'nın ise toprak kaybettiği belirtilmiştir; bu durum yenilik ihtiyacını doğurmuştur. Matbaa sayesinde kitaplar elle yazılmaya göre çok daha hızlı ve çok sayıda basıldı; bilgi daha fazla insana ulaştı. Geçici elçiler Avrupa'daki gelişmeleri yerinde inceleyip devlete bilgi verdi.

YAZILI PUSULASI

Çözümlere buradan ulaş

7. Sınıf Sosyal Bilgiler · 2026-2027 · 1. dönem 2. yazılı

Telefonunun kamerasıyla ilgili QR kodunu okut.
Ekrandan okuyorsan QR koduna dokunabilirsin.

CEVAP VE ÇÖZÜMLER

Yazılı cevaplar ve çözüm sayfası
Ücretsiz erişim

VİDEO ÇÖZÜMÜ

Bu PDF’nin ilgili videosu ve durumu
Premium videolar uygulamada açılır

Video henüz eklenmediyse sağdaki sayfada belirtilir.
Video sonradan eklendiğinde aynı QR kodu kullanılabilir.

Bu erişim kartı Yazılı Pusulası tarafından eklenmiştir.
Önceki soru ve cevap sayfaları değiştirilmemiştir.
kaynaklar.net